Dosarul nr. 21rji-937/23 Judecătorie Soroca sediul Central
1-23066201-03-21rji-21082023 Judecător: Ghenadie Tocaiuc

D E C I Z I E
În numele Legii

11 septembrie 2023 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

În componența:
Președintele ședinței de judecată Ion Talpa
Judecători Svetlana Şleahtiţki și Oxana Mironov

Cu participarea:
Avocatului Natalia Uncu

a judecat în ședință publică în ordine de recurs, recursul declarat de către **Directorul adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca, comisar principal de justiție Ion Ciobanu,** împotriva ***încheierii judecătoriei Soroca sediul Central din 27.07.2023,*** adoptată în limitele plângerii depusă de condamnatul ***Melnic Vladimir*****,** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenție pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele prezentate instanței, părerile participanților la proces, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

C O N S T A T Ă:

La 10.05.2023 în Judecătoria Soroca (sediul Central) a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Melnic Vladimir***** împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

În motivarea plângerii condamnatul a indicat că, se deține în Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiții de detenție precare. A menționat, că s-a deținut în celule supraaglomerate și nu sunt respectate patru metri pătrați pentru un condamnat.

Celulele nu se aerisesc, încăperile sunt vechi, se prăbușesc podurile și cade varul de pe pereți. Medicamentele necesare lipsesc, personalul medical este necalificat, alimentație nu corespunde normelor, baie fac o dată în săptămână. Sunt purici, taracani. În sectoare dezinfecție nu se face. A solicitat reducerea termenului de pedeapsă odată cu constatarea încălcării drepturilor garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale referitor la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 6 Soroca.

Prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Central din 07.03.2018, Melnic Vladimir***** a fost condamnat în baza art.145 alin. (2) lit. j) din Codul Penal, la 15 ani închisoare.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 04.12.2020, în temeiul art. 473^4 alin. (4) și (6) CPP, s-a redus pedeapsa în privința lui Melnic Vladimir***** cu 744 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 05.05.2023, în baza art. 473^4 alin. (4) CPP, termenul pedepsei definitive s-a redus în total cu 113 zile.

Începutul termenului - 30.01.2019 și sfârșitul termenului - 25.09.2030. În prezent condamnatul Melnic Vladimir***** se deține în Penitenciarul nr. 6 Soroca.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 27.07.2023, a fost admisă plângerea condamnatului Melnic Vladimir***** împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenţie care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Melnic Vladimir***** a fost deținut în perioada 05.05.2022-24.07.2023 în Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, 445 (patru sute patruzeci și cinci) zile în calitate de condamnat.

În condițiile art. 473^4 alin. (4) CPP s-a redus pedeapsa condamnatului Melnic Vladimir***** cu 88 (optzeci și opt) zile, pentru perioada de 440 (patru sute patruzeci) zile, în care s-a aflat în detenţie, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie.

În privința perioadei rămase de 5 (cinci) zile, calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală, care nu pot fi reduse, instanţa de judecată a considerat necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 15 (cincisprezece) ani închisoare, stabilit lui Melnic Vladimir***** prin Sentința Judecătoriei Soroca sediul Central din 07.03.2018, s-a redus cu 88 (optzeci și opt) zile.

A fost obligată administrația instituției penitenciare nr. 6 Soroca, potrivit art. 473^4 alin. (3) CPP, să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs directorul adjunct, comisar principal de justiție al Penitenciarului nr. 6 Soroca, Ion Ciobanu, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 27.07.2023 în partea reducerii pedepsei cu 88 zile pentru perioada în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 6 Soroca în calitate de condamnat.

În motivarea recursului, consideră că la examinarea pretențiilor invocate de Melnic Vladimir*****, judecătorul de instrucție a apreciat superficial probele prezentate de reprezentatul instituției privind condițiile de detenție din instituția penitenciară în care este deținut Melnic Vladimir*****.

Menționează, că potrivit raportului prezentat şi anexele la acesta, au fost descrise cu lux de amănunte condițiile care sunt asigurate lui Melnic Vladimir***** pe parcursul deținerii în instituția respectivă, din care rezultă că au fost respectate standardele minime de întreținere a acestuia, şi nicidecum nu pot fi apreciate condiţiile de detenţie ca inumane sau degradante.

Arată, că potrivit Ordinului MJ nr.150 din 10.06.2022, privind stabilirea tipurilor de penitenciare, sectoarelor de detenţie create în cadrul acestora şi a capacităţii de deţinere pentru fiecare instituţie - Capacitatea totală a Penitenciarului nr.6-Soroca constituie 753 locuri, cu respectarea normei de spațiu minim de 4 m^2 pentru un deţinut (la moment fiind 600 condamnaţi).

De remarcat, că CPT nu susţine în mod vertiginos opinia că o abatere minoră de la minimul standardelor poate fi considerată, în sine, ca fiind tratare inumană şi degradantă a deținutului, atât timp cât se pot găsi şi alţi factori de atenuare, cum ar fi, în special, faptul că deținuții sunt în măsură să petreacă o cantitate considerabilă de timp în fiecare zi în afară celulelor (în ateliere, cursuri sau alte activități). Criteriul poate fi apreciat prin prisma condițiilor de detenție ca fiind un tratament inuman şi degradant, în cazul în care celulele sunt extrem de supraaglomerate sau, că în majoritatea cazurilor, combină o serie de elemente negative, cum ar fi: insuficiența numărului de paturi pentru toţi deţinuţii; igiena precară; infectarea cu paraziţi; ventilaţia, încălzirea sau lumina insuficientă; lipsa salubrizării în celule şi,

în consecinţă, utilizarea de găleți sau sticle pentru nevoile naturii. Examinarea criteriului „spaţiu acordat fiecărui deţinut” prin prisma art.3 CEDO, urmează a fi efectuat cumulativ cu alţi factori, care contribuie la aprecierea detenție ca fiind inumană şi degradantă sau infirmarea acestui fapt.

Totodată, la examinarea cauzei nu au fost apreciate probele sub forma de planșe fotografice prezentate. Or, prin intermediul acestora se demonstrează direct netemeinicia pretențiilor invocate de Melnic Vladimir***** cu privire la condițiile în care se deţine. Materialele fotografice au fost prezentate anume în scopul de a demonstra aflarea numitului în condițiile reale de detenție, prin prezentarea probelor vizibile, în susținerea argumentelor invocate în raport în această privință.

În aşa fel, judecătorul de instrucţie nu a luat în considerare argumentele prezentate de instituţia penitenciară cu privire la evaluarea condiţiilor de detenţie în care este deţinut Melnic Vladimir*****, fapt din care a interpretat eronat clasificându-le grave, pentru care a dispus aplicarea calculului a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenție pentru perioada de 440 zile aflat în detenție în penitenciarul nr. 6 Soroca. Astfel, pedeapsa fiind redusă cu 88 zile pentru o perioadă de deținere în calitate de condamnat.

Atrage atenția asupra faptului, că pe parcursul deținerii în Penitenciarul nr. 6-Soroca, Melnic Vladimir, nu a înaintat nici o plângere către administrația penitenciarului în care s-a deținut, cu referire la neconformitatea condițiilor de detenţie.

În context, precizează şi faptul că Melnic Vladimir nu a înaintat astfel de cereri nici în instanțele naționale (în ordine civilă) nici internaționale pentru constatarea condițiilor precare în care consideră că se deţine.

În această ordine de idei, a conclus faptul că pe perioada detenției, condamnatul Melnic Vladimir fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției, iar completul de judecată, la evaluarea condițiilor de detenție, urmează să țină cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicele individuale respective ale acestuia, precum și de perioada în care a fost deținut în condiții contestate.

Prin urmare, reieșind din probele anexate, a constatat că condițiile materiale de detenție în care se deține condamnatul Melnic Vladimir sunt satisfăcătoare și nu depășesc pragul minim de severitate cerut de art. 3 CEDO. Astfel, condamnatului în penitenciarul nr. 6 Soroca îi sunt asigurate condiții corespunzătoare ce asigurau minimul necesar conform standardelor reglementate de legislația execuțional-penală.

Procedura citării legale a fost executată.

Recurentul nu a delegat un reprezentat pentru participare la soluționarea recursului și nici nu a anunțat despre o eventuală solicitare de amânare a ședinței sau imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată.

În ședința instanței de recurs, *condamnatul Melnic Vladimir***** și avocatul Natalia Uncu acționând în interesele condamnatului*, au solicitat respingerea recursului ca fiind nefondat cu menținerea încheierii instanței de fond fără modificări.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, ținând cont de opinia părților, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit. a) CPP, potrivit cărora, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

În susținerea soluției adoptate, Colegiul penal se va referi la unele prevederi legale ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal și anume.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17^1) Cod procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Potrivit art.473^2 alin.(3) Cod de procedură penală, Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit art.473^2 alin. (5) Cod de procedură penală, Plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sânt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

Potrivit art.473^3 alin.(2) Cod de procedură penală, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Potrivit art.473^4 alin.(4), (5) Cod de procedură penală, (4) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reduceri

pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. (5) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.

Colegiul penal conchide că instanța de fond la examinarea plângerii înaintate de condamnatul Melnic Vladimir împotriva administrației instituțiilor penitenciare privind condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, a respectat normele procesuale, a verificat complet şi în mod obiectiv circumstanțele cauzei şi în legătură cu cele stabilite just şi întemeiat a ajuns la concluzia privind admiterea plângerii condamnatului Melnic Vladimir, temei de casare a încheierii instanței de fond și respingere a plângerii condamnatului nefiind stabilit.

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs stabilește că recursul administrației Penitenciarului nr.6 Soroca, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul central) din 27.07.2023, este nefondat și pasibil respingerii.

Potrivit materialelor cauzei deferită judecății, prima instanță a constatat, că prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Central din 07.03.2018, Melnic Vladimir***** a fost condamnat în baza art.145 alin. (2) lit. j) din Codul Penal, la 15 ani închisoare.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 04.12.2020, în temeiul art. 473^4 alin. (4) și (6) CPP, i s-a redus pedeapsa în privința lui Melnic Vladimir***** cu 744 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 05.05.2023, în baza art. 473^4 alin. (4) CPP, termenul pedepsei definitive s-a redus în total cu 113 zile.

Respectiv, condamnatul Melnic Vladimir***** s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.6 Soroca în perioada 30.01.2019-24.07.2023 (445 zile) în calitate de condamnat.

În plângerea înaintată, petentul a solicitat constatarea aflării sale în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale pentru perioada de timp în care a fost deținut în Penitenciarul nr. 6 Soroca.

Analizând raționamentul concluziilor deduse de prima instanță în procesul de examinare a cauzei, în raport cu materialele anexate la dosar, Colegiul penal

conchide că, instanța de judecată corect a constatat faptul detenției condamnatului Melnic Vladimir în Penitenciarul nr.6 Soroca în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în perioada 05.05.2022-24.07.2023 în total 445 zile în calitate de condamnat.

Colegiul observă că, cercetând calitatea condițiilor de detenție în Penitenciarul nr.6 Soroca prin prisma celor invocate de către condamnatul Melnic Vladimir, a celor statuate în raportul prezentat de administrația penitenciarului, cât și ținând cont de concluziilor prevăzute în rapoartele internaționale referitoare la evaluarea condițiilor detenției în penitenciarele Republicii Moldova, prima instanță temeinic a conchis asupra faptului că condamnatul Melnic Vladimir s-a aflat în condiții care au depășit nivelul de suferință inerent detenției.

Astfel, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul Melnic Vladimir pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr.6 Soroca au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție.

Evaluând gradul și intensitatea suferințelor suportate de condamnatul Melnic Vladimir în perioada detenției în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.6 Soroca, conducându-se de principiul proporționalității și echității, instanța corect a dedus în baza art.473^4 alin.(4) CPP soluția de reducere a 2 zile de închisoare pentru fiecare 10 zile în care condamnatul Melnic Vladimir s-a deținut în condiții precare de detenție în penitenciarul vizat.

În cele din urmă, reducerea a 88 zile pentru perioada de 440 zile, în care condamnatul Melnic Vladimir s-a deținut în Penitenciarul nr.6 Soroca, este una corectă.

Concomitent, se reține a fi întemeiată și soluția instanței cu privire la perioada rămasă şi anume 5 (cinci) zile, care nu pot fi reduse, de a fi lăsate în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Așa dar, Colegiul penal nu a identificat careva erori comise de prima instanță în procesul de calculare a perioadei de reducere a 88 zile din pedeapsa închisorii stabilită lui Melnic Vladimir prin Sentința Judecătoriei Soroca sediul Central din 07.03.2018.

Instanța de recurs consideră, că reducerea aplicată este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă apreciere a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa dedusă, și care va avea efectul compensatoriu.

Totodată afirmațiile enunțate în recurs de recurent nu diminuează condițiile precare în care s-a aflat condamnatul, mai ales că administrația penitenciarelor nu

este de acord ca să fie vizate condițiile rele a penitenciarelor, totodată s-a ținut cont de informația prezentată și referitor la instituțiile penitenciare.

Se resping și afirmațiile invocate în recurs, potrivit cărora se consideră plângerea neîntemeiată deoarece deținutul nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției, deoarece sunt declarative în circumstanțele stabilite pe caz, de fapt s-a ținut cont de situația stabilită în privința condamnatului, cât și datele rapoartelor nominalizate, fapt ce nu contravine prevederilor legale, astfel că Colegiul penal conchide că soluția instanței de fond este una întemeiată, bazată pe probele cercetate și prevederile legale.

Reieșind din cele expuse supra și în conformitate cu prevederile art.449 alin. (1), pct.1) lit. a) CPP, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul declarat de către **Directorul adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca, comisar principal de justiție Ion Ciobanu,** împotriva ***încheierii judecătoriei Soroca sediul Central din 27.07.2023,*** adoptată în ordinea art. 473^2-473^4 Cod de procedură penală în privința condamnatului ***Melnic Vladimir********, se respinge ca nefondat cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător:

Judecători: